

Raadsvergadering : 12 juni 2026 opiniërend, 18 juni 2026
d.d. : besluitvormend

Agendapunt : Instellen kinderraad en kinderburgemeester

Onderwerp : Instellen kinderraad en kinderburgemeester

Portefeuillehouder : burgemeester A.W. Hiemstra

Onderwerp

Instellen kinderraad en kinderburgemeester

Voorgesteld besluit

1. Met ingang van schooljaar 2026/2027 een kinderraad in te stellen als pilot met een looptijd van drie schooljaren (2026/2027, 2027/2028 en 2028/2029).
2. Met ingang van schooljaar 2026/2027 een kinderburgemeester en loco-kinderburgemeester in te stellen, eveneens als pilot met een looptijd van drie schooljaren.
3. De uitvoering en verdere uitwerking van de kinderraad en de (loco-)kinderburgemeester vorm te geven in samenwerking met de scholen.
4. Voor de pilot gedurende drie jaar jaarlijks € 5.000 beschikbaar te stellen voor activiteiten en organisatie, en in het eerste jaar aanvullend eenmalig € 10.000 voor opstartkosten.
5. Deze kosten te dekken uit het representatiebudget en het budget voor lokaal onderwijsbeleid.
6. Voor de ambtelijke ondersteuning van de kinderraad en de (loco-)kinderburgemeester gedurende de pilotperiode incidenteel €20.000 per jaar beschikbaar te stellen voor 0,2 fte aan ambtelijke capaciteit en deze middelen te verwerken in de begroting 2027.
7. Voorafgaand aan het aflopen van de pilotperiode een evaluatie uit te voeren en op basis daarvan een besluit te nemen over eventuele voortzetting, aanpassing of beëindiging van de kinderraad en de (loco-)kinderburgemeester.

Aanleiding

Kinderen groeien op in Aa en Hunze en maken dagelijks gebruik van hun leefomgeving: ze spelen buiten, gaan naar school, bewegen zich

door het verkeer en maken gebruik van voorzieningen in hun dorp. Juist daarom hebben zij een waardevol perspectief op onderwerpen die hen direct raken, zoals speelplekken, verkeersveiligheid, natuur en sociale veiligheid. Een kinderraad biedt een structurele manier om deze stem van kinderen een plek te geven in de gemeente.

In veel gevallen vloeit uit zo'n kinderraad de rol van kinderburgemeester voort: een jonge, symbolische vertegenwoordiger die het werk van de kinderraad zichtbaar maakt. Deze functie is de afgelopen jaren sterk in opkomst; inmiddels hebben meer dan 100 gemeenten in Nederland een kinderburgemeester. De kinderburgemeester treedt op bij lokale activiteiten, staat in contact met het college en onderstreept dat kinderen een volwaardige plek verdienen in het publieke debat, ook al hebben ze geen stemrecht.

In Aa en Hunze is er op dit moment nog geen kinderraad en daardoor ook geen kinderburgemeester. Wel hebben in de afgelopen jaren meerdere kinderen brieven geschreven aan de gemeente, waarin zij aangeven graag betrokken te willen zijn en zelfs interesse hebben getoond in de rol van kinderburgemeester. Dat laat zien dat de behoefte wél bestaat. We hebben deze behoefte ook gepeild bij scholen en ook zij geven aan dat ze de meerwaarde ervan inzien. Zij willen bovendien graag meewerken en meedenken aan dit plan. Het invoeren van een kinderraad (met een kinderburgemeester als voortvloeiende daarvan) zou een mooie stap zijn om kinderen structureel te betrekken en hun ideeën een plek te geven in het gemeentelijke beleid.

Dit willen we bereiken

Met het instellen van een kinderraad en een kinderburgemeester geven we kinderen in Aa en Hunze een zichtbare en betekenisvolle plek in de lokale democratie. De kinderraad vormt de kern: een groep kinderen die regelmatig samenkomt om hun ideeën te delen en mee te denken over onderwerpen die hun leven direct raken. De kinderburgemeester maakt dit werk zichtbaar en brengt de stem van de kinderraad onder de aandacht bij gemeente, inwoners en lokale partners.

We willen dat kinderen ervaren dat hun mening ertoe doet en dat zij daadwerkelijk invloed kunnen hebben op thema's zoals spelen, veiligheid, duurzaamheid, natuur, sport, leren en welzijn.

Daarnaast willen we:

- De betrokkenheid van kinderen bij de gemeente vergroten en hen op een laagdrempelige manier kennis laten maken met democratie en bestuur.

- Het perspectief van kinderen structureel meenemen in het gemeentelijk beleid, door de kinderraad te betrekken bij relevante projecten en vraagstukken.
- Projecten en initiatieven versterken door ook de ideeën, creativiteit en ervaringswereld van kinderen te benutten.
- Bijdragen aan burgerschapsvorming door kinderen actief te laten meedenken, meepraten en - waar passend - meebeslissen.

Kortom: we willen een gemeente zijn waar kinderen zich gehoord voelen, waar hun ideeën serieus worden genomen én waar hun inbreng tastbare impact kan hebben.

Argumenten

1. Een kinderraad biedt kinderen een structureel platform om te werken aan burgerschapsvaardigheden. Ze leren hoe besluitvorming werkt en krijgen een serieuze stem in onderwerpen die hun leefwereld direct raken, zoals speelplekken, verkeersveiligheid, natuur en hun dagelijkse leefomgeving.
2. De (loco-)kinderburgemeester geeft het werk van de kinderraad een gezicht. De functie draagt zichtbaar en positief bij aan gemeentelijke activiteiten en onderstreept dat de mening van kinderen ertoe doet - zowel binnen het gemeentehuis als in de dorpen.
3. Scholen hebben aangegeven enthousiast te zijn over dit initiatief en denken graag mee. Door samen te werken met scholen sluiten we aan bij bestaande burgerschapsprogramma's en bereiken we kinderen op een manier die logisch en laagdrempelig is.
4. Met passende middelen en ondersteuning kunnen we het initiatief goed opzetten én volwaardig laten functioneren. De betrokkenheid van kinderen zorgt bovendien voor creatieve ideeën en nieuwe invalshoeken die waardevol zijn voor gemeentelijke vraagstukken.
5. Door te werken met een pilot en een evaluatie kan de gemeente toetsen of de kinderraad en de (loco-)kinderburgemeester daadwerkelijk bijdragen aan de beoogde doelen, zoals burgerschapsvorming, participatie en bestuurlijke meerwaarde. De evaluatie biedt inzicht in wat goed werkt en waar bijsturing nodig is, en vormt daarmee een solide basis voor een weloverwogen besluit over eventuele voortzetting, aanpassing of beëindiging van het initiatief. De evaluatie wordt gedaan voordat de pilot is afgelopen.

Kanttekeningen

1. Het succes van een kinderraad valt of staat met structurele begeleiding. Er is blijvende aandacht nodig

om bijeenkomsten goed te organiseren, kinderen te ondersteunen en de aansluiting bij gemeentelijke thema's te bewaken. Zonder die inzet kan de kinderraad snel aan kracht verliezen.

2. De rol van (loco-)kinderburgemeester vraagt om voorbereiding, begeleiding en een zorgvuldige planning van optredens en activiteiten. Dit vraagt om extra tijd vanuit de organisatie en een duidelijke rolafbakening, om te voorkomen dat de functie te zwaar wordt of verwachtingen te hoog zijn.
3. De betrokkenheid van scholen is essentieel, maar zij hebben te maken met volle programma's en verschillen in beschikbare tijd. Niet elke school kan even intensief deelnemen. Dit vraagt om flexibiliteit in de vormgeving, zodat alle scholen kunnen aanhaken op een manier die bij hen past.
4. Voor een goede opstart en structurele uitvoering zijn middelen nodig: eenmalig voor het opzetten en promoten van de kinderraad en kinderburchemeester, en structureel voor activiteiten, materialen, bijeenkomsten en de benodigde 0,2 fte ondersteuning. Zonder financiële borging kan het initiatief niet duurzaam worden uitgevoerd.

Financiën

Om het initiatief te introduceren en goed te positioneren, is een gerichte communicatiecampagne wenselijk. Deze omvat onder meer werving, promotie en ondersteunend communicatiemateriaal. De eenmalige opstartkosten worden geraamd op €10.000 en vallen in het eerste jaar van de pilot. Daarnaast worden de kosten voor activiteiten, bijeenkomsten, materialen en organisatie gedurende de gehele looptijd van de pilot geraamd op €5.000 per jaar (jaar 1 t/m 3). De financiële dekking kan worden gevonden binnen het budget representatie en het budget voor lokaal onderwijsbeleid. Binnen deze budgetten is voldoende incidentele ruimte beschikbaar om de kosten van de pilot gedurende drie jaar te dekken.

Voor de uitvoering van de kinderraad en de invulling van de rol van (loco-)kinderburgemeester is ambtelijke ondersteuning noodzakelijk. De benodigde inzet wordt geraamd op 0,2 fte voor coördinatie, begeleiding en organisatorische werkzaamheden. Dit is vergelijkbaar met gemeenten van vergelijkbare grootte die al werken met een kinderraad en kinderburchemeester. Voorgesteld wordt deze kosten te verwerken in de bestuursrapportage die op 25 juni besluitvormend voorligt.

Communicatie en participatie

We ontwikkelen dit initiatief samen met de scholen in Aa en Hunze. In overleg met scholen maken we afspraken over werving, selectie, begeleiding en de rol van leerlingen binnen de

kinderraad. Het voornemen is om in het schooljaar 2026/2027 daadwerkelijk te starten. We richten ons op de installatie van de kinderraad in december.

De raadsvergadering in december wordt benut als een feestelijk en zichtbaar startmoment, waarin de kinderraad officieel wordt geïnstalleerd en de (loco-)kinderburgemeester wordt benoemd. Hiermee geven we het initiatief een prominente positie in de lokale democratie en betrekken we direct de gemeenteraad bij de aftrap.

Tot slot monitoren we gedurende het eerste jaar de ervaringen van leerlingen, scholen en de organisatie. Deze inzichten gebruiken we om het initiatief waar nodig bij te stellen en verder te versterken.

Uitvoering

De uitvoering wordt opgepakt door een coördinator, in samenwerking met scholen. De planning is:

Datum	Onderdeel
Juni	Contact met scholen
September - november	Werving en selectie
December	Installatie kinderraad en kinderburgemeester

Samenvatting voor publicatie Schakel (max. 5 regels)

De gemeenteraad van Aa en Hunze besluit om vanaf schooljaar 2026/2027 een kinderraad in te stellen, met daaruit voortvloeiend een kinderburgemeester en loco-kinderburgemeester. Scholen worden nadrukkelijk betrokken bij het opzetten van de kinderraad. De installatie van de kinderraad vindt naar verwachting in december plaats. Hiermee krijgt de stem van kinderen een plek in de lokale democratie en kunnen zij meedenken over thema's die hun dagelijks leven raken.

Bijlagen

N.v.t.

Met vriendelijke groet,

Het college van de gemeente Aa en Hunze,

de heer R.L.H. Schoonderbeek
secretaris

de heer A.W. Hiemstra
burgemeester

Raadsvoorstel
